

Slovo kněze

Je třeba pokročit dál

Jaká je vaše kompulze? Podíváte se ráno, hned jak vstanete, na předpověď počasí? Nebo si přečtete, kolik je nově nakažených covidem? Anebo si prohlédnete nové příspěvky svých přátel na facebooku a kolik má váš příspěvek na sociálních sítích pochval, neboli lajků?

Co z toho máte? No, hlavně to, že udržujete ve formě svou kompulzi, tj. automatickou, opakovanou a bezmyšlenkovitou reakci. Nejspíš to nic nepřináší a pro vás se to stává rutinou, závislostí. Na opačné straně toho všeho se vaše psyché stává neschopnou vnímat jiné, nové podněty. Blížíte se k tomu, čemu se říká vyhoření. Nedokážete si představit svoje aktivity jinak, vše se opakuje a vy stárnete a ztrácíte chuť něco měnit.

Vzpomínám si, jak jsem kdysi míval na farní zahradě ovce. Aby se ovčím vymezil prostor, postavilo se na jistou plochu elektricky napájené oplocení. Nepoučené ovce a berani dostali dávku elektřiny do nosu a hned couvli. Napodruhé nebo napotřetí si už dali pozor. Když si chtěl beran uškubnout trochu trávy za hranici oplocení, klekl si, hlavu natáhl pod šňůru a v tomto akrobatickém postoji škubal trávu za hranicí elektrického nebezpečí. Ale dál se už neposunul, to by znovu dostal pecku do nosu. Vtipné ale bylo to, že když jsme oplocení po nějaké době přemístili, několik dnů si žádná ovce nedovolila překročit hranici vypasené trávy. Bylo občas vidět ony akrobatické pokusy ovčí a beranů, když polo ležmo natahovali krky a zkousali trávu, která byla za pomyslnou čárou. Elektrická šňůra tam už několik dnů nebyla, ale ovečky se ještě stále neodvážily posunout se v pasení trochu dál.

„Kdyby se dalo alespoň někam vyjet na výlet“, říkali jsme si. „Kdyby se dalo alespoň jít do obchodů.“ Vždyť už je možné někam vyjet, obchody se otevírají. „Aha? To jsem někde zamrzl ve své bublině.“ Slunce svítí. Kostely jsou otevřeny. Lidé jsou postupně proočkováni. Mohu jít ven, mohu se vidět s jinými. Mohu jít do kostela. Mohu leccos. Ale v hlavě zůstaly označované prostory, kde nemohu vstoupit, co si nemohu dovolit. Dobrovolně jsem se toho vzdal. Když už tady nebudou ony ohradníky, jak budu reagovat? Budu flexibilní, radostně vykročím, anebo se budu těžko srovnávat s tím, že už mohu...

Je bez pochyb, že zkušenost covidové izolace má svoje pozitivní prvky. Zjistil jsem, že nemusím pokaždé do obchodu, když jsem na něco

zapomněl. Nemusím mít všechno a hned. Nemusím být všude, kde bych si přál. To je hodně osvobozující. A méně stresující. Mít hodně možností a málo času, znamená hodně ztrácet, být neustále pod tlakem volby, co si vybrat a co opustit. To rodí také smutek a únavu.

S jednou skutečností bychom se však nikdy neměli spokojit. Nesmíme se vzdát touhy poznávat nové horizonty, poznávání toho, co je za rohem ulice, když se jedná o prohloubení vztahu s Bohem, když se jedná o projevení lásky k bližnímu. Tady jsou omezení nanic. Musím se je naučit ignorovat. Jinak bychom zůstali zkamenělí. Ztratili bychom motivaci, zabili bychom touhy.

Při nedávné ranní meditaci mi hodně pomohly slova evangelia. Ježíš v něm mluví o tom, že nás – ovečky – zná a nedopustí, abychom se ztratili. „Moje ovce slyší můj hlas; já je znám a ony jdou za mnou. Já jim dávám věčný život. Nezahynou navěky a nikdo mi je nevyrvé z rukou. Můj Otec, který mi je dal, je větší než všichni a z Otcových rukou je nemůže vyrvat nikdo. Já a Otec jedno jsme.“

Ted' to už vím. Bůh mi/nám připravil všechno, dal nám všechno a ještě dá. Jen jedno je důležité – slyšet jeho hlas a poznávat jeho dobrotu, kráčet za ním a přijímat už tady a ted' věčný život. Život je mnohém víc, než to, co vidím, co čtu, je víc, než to, co slyším. Otec nám dává věčný život.

Ján Halama SVD, farář

Májový květen

Český název **květen** vytvořil Josef Jungmann v roce 1805, když překládal novelu francouzského spisovatele Chateaubrianda o lásce indiána a křesťanské dívky. V češtině se do té doby používal název **máj** (od latinského *Maius*).

U nás v květnu pokračuje jaro a je plný barevných, vonících květů. V liturgii spadá květen do velikonočního období, kdy se radujeme ze zmrtvýchvstání Pána Ježíše Krista. Navíc čekáme na blížící se Letnice, kdy si připomínáme sestoupení Ducha svatého na prvotní církve. S tím vším dobře ladí církevní zvyklost zasvětit měsíc květen Panně Marii. Ona je tím nejkrásnějším květem stvoření. V květnu se proto častěji než

jindy v modlitbách obracíme k Panně Marii při **májových pobožnostech**. A Církev doporučuje, aby se májovými pobožnostmi také více osvětlovala účast Panny Marie na velikonočních a letničních událostech.

Uvádím zde přehled dnů a měsíců celého církevního roku (slavnosti, svátky, památky aj.), které se vztahují k Panně Marii. Najdete zde i liturgické svátky z minulých dob, které už církev nezařadila do aktuálního liturgického kalendáře.

Liturgický rok s Pannou Marií

Mariánské soboty: po celé liturgické mezidobí připadá na soboty nezávazná památka Panny Marie, pokud tento den není slavnost, svátek nebo závazná památka.

1. 1. Matky Boží, Panny Marie – slavnost (zasvěcený svátek)

18. 1. Panny Marie, Matky jednoty křesťanů – památka

23. 1. Zasnoubení Panny Marie a Josefa

2. 2. Uvedení Páně do chrámu – svátek. Starší názvy: „**Očišťování Panny Marie**“ /na památku toho, že Panna Maria přinesla tehdy předepsanou očištnou oběť/; „**Obětování Páně**“ /na památku toho, že Ježíš byl podle předpisu zákona v chrámu představen – obětován – Bohu/; lidově „**Hromnice**“/ podle posvěcených svíček, hromniček, které se svítí na památku toho, že Simeon nazval Pána Ježíše „světlem k osvícení národů“/. Svátek, jehož základem je zmínka v L 2,22.38 o tom, že 40. dne po narození Ježíše jej přinesla Panna Maria s Josefem do jeruzalémského chrámu, aby jej představili Hospodinu. Svátek byl zaveden v 7. stol. Slaví se průvodem s posvěcenými svíčkami (ten připomíná cestu Panny Marie s Ježíškem do jeruzalémského chrámu). Posvěcené svíce se kromě toho rozsvěčují tehdy, když křesťan umírá, když leží mrtev v rakvi a při bouřce a hromobití.

11. 2. Panny Marie Lurdské (dříve **Zjevení Panny Marie v Lurdech**) – nezávazná památka. Základem je 18 zjevení, která měla 11.2. až 16.6. 1858 sv. Bernadetta Soubirous v Lurdech. V nich se Maria dala poznat jako „Neposkvrněné Početí“.

9. 3. Panny Marie, Zrcadlo spravedlnosti 25.3. Zvěstování Páně – slavnost (dříve „**Zvěstování Panny Marie**“).

Jeden z prvních mariánských svátků; byl ustanoven ve 4. století; do církevního kalendáře vešel svátek roku 656 (toledský koncil). Základem je výpověď L 1,26–38 o tom, že vyslanec Boží, archanděl Gabriel, se zjevil Bohem vyvolené Panně Marii a zvěstoval jí, že počne bez poskvrny prostřednictvím Ducha svatého a porodí Syna Božího, Ježíše Krista.

26. 4. Panny Marie, Matky Dobré rady Panna Maria nám dává dobrý příklad, radí: 1. radí dobře, vždyť je a) Panna nejmoudřejší, b) zná naši bídu, c) miluje nás, d) žádá, abychom k Ní volali; 2. pomáhá, abychom, co radí, také vykonali, a) svou přímluvou, b) svým příkladem.

Květen (měsíc **Panny Marie, Královny květů**; „májový měsíc“). Celý je zasvěcen úctě k Panně Marii v májových pobožnostech. Zvláštní májové pobožnosti lze vystopovat již ve středověku. Jejich cílem bylo pomoci pokřesťanštit zděděné pohanské májové slavnosti římského a germánského původu. Avšak to, že se „zasvětil“ Bohorodičce měsíc květen – každodenními nebo alespoň častými modlitbami, je výsledkem vývoje, který započal v 17. století a byl uzavřen v polovině 19. století. Pobožnosti se konají denně obvykle navečer před ozdobeným oltářem nebo sochou Panny Marie. Pavel VI. r. 1965 zvláštní uctívání Matky Boží během tohoto měsíce doporučil.

8. 5. Panny Marie, Prostřednice všech milostí – nezávazná památka

13. 5. Panny Marie Fatimské; dříve: **Panny Marie, Královny mučedníků**

23. 5. Panny Marie, Královny apoštolů

24. 5. Panny Marie, Pomocnice křesťanů

31. 5. Navštívení Panny Marie – svátek. Jeho obsah vyplývá z L 1,39–56. Týká se návštěvy Panny Marie u její příbuzné Alžběty poté, co Panně Marii bylo zvěstováno vtělení. Svátek zavedli františkáni ve 13. století a pro celou církev byl potvrzen papežem r. 1389.

3. sobota po Seslání Ducha svatého – Neposkvrněného Srdce Panny Marie – nezávazná památka.

Tento svátek slavil sv. Jan Eudes od r. 1646 ve svém řádovém společenství a odtud se velmi rychle rozšířil po celé Francii. Církevního schválení bez obecné závaznosti došel za Pia VII. počátkem 19. století. Pius XII. jej předepsal jako svátek pro celou církev. Vliv na přijetí do

Římského kalendáře jistě měla i zjevení Matky Boží ve Fatimě, která byla uznána jako hodnověrná.

9. 6. Panny Marie, Matky Božské milosti

20. 6. Panny Marie, Těšitelky zarmoucených

27. 6. Panny Marie, Matky ustavičné pomoci

sobota před 4. nedělí – Panny Marie, Matky milosrdenství

9. 7. Panny Marie, Královny míru

16. 7. Panny Marie Karmelské – nezávazná památka

Jedná se především o řádový svátek karmelitánů. Generál Šimon Stock (+ 1265) měl 16. 7. 1251 zjevení Matky Boží, která mu v něm měla předat škapulíř. Tento den byl zvolen jako termín řádového mariánského svátku zavedeného r. 1376 a r. 1726 rozšířeného Benediktem XIII. na celou církev.

17. 7. Pokory Panny Marie

26. 7. Sv. Jáchyma a Anny, rodičů Panny Marie – památka

2. 8. Panny Marie Andělské z Porciunkule

5. 8. Posvěcení římské baziliky Panny Marie (dříve: Panny Marie Sněžné) – nezávazná památka. Ustanoveno jako výroční památka posvěcení římského kostela Panny Marie Větší, protože byl postaven (4. stol.) na místě, které Bůh na prosbu jistého Římana označil v noci 5.8. napadlým sněhem.

13. 8. Panny Marie, Útočiště hříšníků

15. 8. Nanebevzetí Panny Marie – slavnost. Jedna ze tří mariánských liturgických slavností círk. roku. Pojem opisuje vzetí Boží Matky do nebeské slávy s tělem a duší. Je to dogma, slavnostně vyhlášené r. 1950. Však již od 5. stol. se řadí k předmětům uctívání Panny Marie, rozvedeným v kázáních, a od 8. století je také tématem pro výtvarné umění. Na pozdějších středověkých vyobrazeních spatříme Nanebevzatou Marii klečící, obklopenou věncem paprsků, v němž je korunována Kristem a Bohem Otcem. Od dob renesance je zobrazována sama, nesená oblaky, s rozevřenými pažemi a toužebným pohledem upřeným nahoru na nebesa. – Svěcení (žehnutí) bylin tento den vzniklo v Německu, kde je lze doložit od 10. století. Posvěcené byliny se uchovávaly v domě jako ochrana proti ohni

a blesku, zapichovaly se do zasetých polí, ukládaly se za žlaby vechlévě, za bouřky se pálily na kamnech a nosily se jako ochrana proti nebezpečí. Po křtu se dávaly posvěcené byliny (zejména vybrané druhy) dětem do postýlek, pod polštář se dávaly posvěcené byliny proti čaroděnicím. U lidí všech stavů byly posvěcené byliny ve velké vážnosti.

22. 8. Panny Marie Královny – památka. Pius XII. jej předepsal na závěr „Mariánského roku“ 1954 jako svátek pro celou církev a to na 31. 5. Nový Římský kalendář svátek přeložil na den oktávu svátku nanebevzetí Panny Marie, „aby bylo zřetelněji vyjádřeno spojení mezi královskou důstojností Matky Boží a jejím přijetím do nebe.“

poslední sobota v srpnu – Panny Marie, Uzdravení nemocných

Září (měsíc **Bolestí Panny Marie**)

3. 9. Panny Marie, Matky Božského pastýře

8. 9. Narození Panny Marie – svátek. Svým původem sahá do 6. století. Církev jej slaví, aby zdůraznila, že příchod této ženy na svět má nadosobní, univerzální význam z hlediska dějin spásy, neboť s Pannou Marií je spojen příchod nového řádu spásy, který s konečnou platností naplnil Kristus. Svátek svým původem sahá do 6. století.

12. 9. Jména Panny Marie – nezávazná památka. Má svůj původ ve Španělsku, kde byl znám v 16. století. Po osvobození Vídně od Turků 12. 9. 1683 jej Inocenc XI. rozšířil na celou církev.

15. 9. Panny Marie Bolestné – památka. Kořeny této lidové památky leží zejména ve zvláštní úctě k Bolestné Matce Boží, která byla rozšířena od 11. století zejména v Německu. Benedikt XIII. svátek r. 1721 rozšířil na celou církev.

24. 9. Panny Marie, Matky milosrdenství (Vysvobození zajatých – de Mercede)

Říjen („růžencový měsíc“) Celý je zasvěcen úctě k Panně Marii při společných růžencových pobožnostech. O růžencovém měsíci hovoří poprvé Lev XIII., který o modlitbě růžence uveřejnil 16 encyklik apoštolských listů, a ustanovil, aby se v říjnu denně modlil růženec ve všech farních kostelích.

7. 10. Panny Marie Růžencové – památka, do r. 1960 „**Panny Marie Vítězné**“. K počátkům „růžencové slavnosti“ patří široké rozšíření

modlitby růžence a růžencových bratrstev v 15. a 16. století. Když dosáhlo křesťanstvo 7. 10. 1571 v námořní bitvě u Lepanta vítězství nad tureckým loďstvem, bylo to připisováno modlitbě růžence. Pius V. ustanovil na výroční den bitvy svátek Panny Marie Vítězné. Jeho nástupce Řehoř XIII. povolil r. 1573 v kostelích s růžencovým oltářem slavit „svátek Svatého růžence“, a to první neděli v říjnu. Když v r. 1716 došlo k vítězství nad Turky u Petervaradínu, rozšířil Klement XI. svátek na celou církev.

11. 10. Mateřství Panny Marie (od r. 1931).

16. 10. Čistoty Panny Marie

21. 11. Zasvěcení Panny Marie v Jeruzalémě – památka. (dříve „**Obětování Panny Marie**“ nebo „**Uvedení Panny Marie do chrámu**“). Den, kdy Jáchym a Anna uvedli dceru, Pannu Marii, do jeruzalémského chrámu a kdy ona nastoupila cestu bezvýhradné služby Bohu. Podnět k tomuto svátku dalo asi posvěcení kostela Santa Marie Nova (Panny Marie Nové) v Jeruzalémě 21. 11. 543. Na Východě se se svátkem shledáváme v 8. století, na Západě se vynořuje v Anglii ve 12. století. Sixtus IV. jej zavedl v Římě r. 1472 a dovolil jej slavit v každém kostele.

27. 11. Zjevení Neposkvrněné Panny Marie (Neposkvrněné Panny Od svatých medailky – v Rue de Bac, Paříž)

8. 12. Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu (dříve „**Vyvolení Panny Marie**“) – slavnost. Jejím předmětem je víra, že Maria byla od prvního okamžiku své existence v lůně své matky Anny jedinečným privilegiem milosti všemohoucího Boha s ohledem na zásluhy Ježíše Krista uchráněna veškeré poskvrny dědičného hříchu. Tato pravda se v církvi vždy vyznávala. Na Východě se svátek začal slavit v 7. století. Na Západě dostal nový obsah od 11. století. a s konečnou platností se prosadil ve 14.-15. století, také díky teologii Dunse Scota.

10. 12. Panny Marie Loretské (Přenesení domu Panny Marie /z Nazareta do Loreta/) – památka

18. 12. Očekávání porodu Panny Marie

25. 12. Narození Páně – slavnost – zasvěcený svátek

Neděle po 25. 12. ; není-li již žádná neděle roku, tak 30. 12. – Svaté Rodiny Ježíše, Marie a Josefa – svátek

Začátek úcty ke svaté Rodině je v 17. století, ale papežem byl zaveden až r. 1921.

Jan Vosáhlo

Historický kalendář kolínské farnosti – květen

1. května 1862 se v Kojetíně nedaleko Kroměříže narodil Jan (později řeholním jménem Augustin) Kubes (1862–1924). V roce 1881 vstoupil do řádu kapucínů a o pět let později byl vysvěcen na kněze. Roku 1897 se stal kvardiánem (představeným) v kolínském klášteře a v roce 1911 provinciálem řádu. Byl významným entomologem (znalcem blano-křídllého hmyzu, zejména včel), autorem řady odborných studií. Zároveň byl i překladatelem a průkopníkem psaní na stroji (které i vyučoval na kolínské obchodní škole).

4. května 1997 byl po rozsáhlé opravě vysvěcen zrekonstruovaný kostel ve Kbele. Původně středověké stavbě hrozilo na přelomu 70. a 80. let 20. století zboření. Z iniciativy bratrů Jana a Ladislava Kamarýtů byl zachráněn a opraven.

10. května 1880 zemřel Karel Hušek (1796–1880), kněz, v letech 1834–1850 farář v Nové Vsi u Kolína a mezi roky 1852–1880 ve Starém Kolíně. V mládí byl učitelem Františka Ladislava Riegra, s kterým ho poté pojilo celoživotní přátelství a který ho (i společně se svým tchánem Františkem Palackým) v těchto působištích navštěvoval.

16. května 1908 byl vysvěcen nový kostel v Ovčárech, postavený v letech 1906–1908 pravděpodobně podle projektu architekta a stavitele Matyáše Krcha na místě původního středověkého (gotického), později ovšem upravovaného kostela.

17. května 1821 se v Chrudimi narodil Jan Svoboda (1821–1889). V roce 1848 byl ustanoven kaplanem v Kolíně, od roku 1877 až do své smrti zde působil jako děkan. Byl velice činorodou a všestrannou osobností.

V polovině 60. let 19. stol. si na Kutnohorském předměstí vystavěl vilu, později nazývanou Děkanka (zbořenou v roce 1977).

17. května 1875 byl vysvěcen nový kostel v Zibohlavech, postavený v letech 1873–1875 podle projektu kutnohorského architekta a stavitele Františka Hradeckého na místě původního středověkého, možná již románského kostela.

29. května 1887 se v Ratenicích u Peček narodil Jaroslav Kulač (1887–1970), katolický kněz, publicista, překladatel a redaktor. Řadu let působil v Kolíně (1912–1916 a 1919–1929 jako kaplan, 1929–1932 děkan). V roce 1932 se stal sídelním kanovníkem pražské metropolitní kapituly. V roce 1950 byl zatčen komunistickou státní mocí a odsouzen „za protistátní činnost“ ve vykonstruovaném procesu „proti vatikánským agentům – biskup Zela a spol.“ na 17 let do vězení (propuštěn byl v roce 1960).

31. května 1855 se v Brandýse nad Labem narodil Ludvík Lábler (1855–1930), architekt, přední představitel historického purismu v architektuře a památkové péči. Řadu let působil jako asistent architekta Josefa Mockera. Později se sám podílel na rekonstrukci mnoha památkových objektů zejména v Kutné Hoře (Vlašský dvůr, Kamenný dům atd.), v Praze (bazilika sv. Jiří na Pražském hradě), Nymburce (městské hradby) atd. V Kolíně se v letech 1904–1910 podílel na restauraci chrámu sv. Bartoloměje. Projektoval i novostavby kostelů – například kostela sv. Jiří v Lošanech. Oženil se s dcerou kolínského starosty Antonína Cyvína a je pohřben na centrálním hřbitově v Kolíně.

Jaroslav Pejša

Virtuální pomlázka

Když se v půlce března ke konci schůzky spolča Eliška a Anežka vytasily s nápadem udělat na Velikonoční pondělí online hru pro menší děti z farnosti, brali jsme ho všema deseti. A tak jsme si ještě ten večer začali dělat plány, které jsme pak během několika organizátorských schůzek dopilovali do této podoby: utvoříme dvojice a každá si připraví jedno stanoviště na 10 až 15 minut. Děti přivítáme v jedné „místnosti“ na

Google Meet a vysvětlíme jim, jak to bude probíhat dál. Potom děti rozdělíme do několika týmů a každý pošleme na jiné startovní stanoviště. Jakmile ho splní, dostanou odkaz na následující stanoviště, pak na další... až si projdou celým „kolečkem“.

I díky technické Pepově podpoře jsme díkybohu vše zvládli pěkně připravit, třebaže náš tým zasáhly technické a zdravotní potíže. Podařilo se nám ale sehnat náhradnice, takže se nakonec děti mohly těšit na pět zastávek: fotopříběh s králíčky od Ašky a Pepy, hádání podle smajlíků s Eliškou a Anežkou Č., luštění postav v rozhovoru od Michala a mne, příběh ze slov s Aduš a Bětkou a velikonoční symboly od Aničky a Esterky.

Nu a pak přišel den D (5. dubna) a hodina H (14:00). Na čtvrt hodinku se k nám připojila dokonce i moc milá návštěva až z daleké Bratislavy – Lukáš Hanúsek. Z dětí jsme sestavili tři týmy a pustili se do her. Zpočátku nám chvíli trvalo, než se děti osmělily a než jsme vyřešili některé technické problémy, ale pak to frčelo jedna báseň! Opravdu jsme si spolčený čas velmi užívali. A nevěříte-li mi, věřte tomu, co říkají ostatní. Tak třeba Anička Trpišovská nám potom napsala: „(...) Ze spousty zábavných her mě nejvíce zaujala ta na hledání vajíček na fotce. Kromě toho jsme se dozvěděli také něco o Svatém týdnu. Myslím, že to bylo pěkné odpoledne pro všechny.“

Jako odměnu za splnění všech úkolů dostaly děti alespoň virtuální diplom (který moc hezky nakreslil Michal). Myslím, že jsme objevili formát, který by dobře šel použít i v budoucnosti. Závěrem pár slov od členů organizátorského týmu – nejdříve od Elišky: „Dle mého názoru se nám velikonoční hra velice vydařila i přes to, že jsme měli menší obavy z toho, jak to bude fungovat, protože jsme doposud neměli s přípravou online hry pro děti takové zkušenosti. Děti výborně spolupracovaly a myslím, že si to také moc užily. Všechny nás jistě velmi potěšila i neočekávaná návštěva Lukáše Hanúska.“ A nakonec ještě od Michala, který prohlásil: „Velmi mě potěšila aktivita menších účastníků. Z reakcí a doslechu vím, že děti naše Velikonoční hra bavila. Já jsem si hru velice užil a překvapilo mě, kolik si toho děti byly schopny zapamatovat a jak s námi dokázaly spolupracovat. Těším se, až si to budeme moci zopakovat!“

Petr Čech

„Svatý Bartoloměj – kolínský gotický skvost“

Pod tímto titulkem se Vás budu snažit i nadále průběžně informovat o stavu a průběhu obnovy kostela sv. Bartoloměje. Úvodní fotografie je ze slavnostního podpisu smlouvy o dílo na stavební část, kterou bude provádět firma Chládek a Tintěra, Pardubice a.s. Podpis smlouvy, spojený s tiskovou konferencí, proběhl v pondělí 19. dubna. Zúčastnili se ho zástupci vedení města Kolína, které naši akci podporuje a to i finančně, letos částkou 300.000,- Kč. Přítomní zástupci tisku byli informováni o obsahu projektu, měli možnost položit dotazy a následně se přímo v kostele seznámit s plánovanými pracemi.

Stavební firma převzala staveniště v kostele, v první části se jedná o část jižní boční lodi a prostoru pod kůrem. Staveniště bylo odděleno páskou a označeno, prosíme o respektování tabulek **ZÁKAZ VSTUPU**. V průběhu jara a počátku léta budou prováděny především průzkumy a následné upřesňování postupu prací se zástupci památkové péče a projektantem.

V květnu by mělo být dokončeno výběrové řízení na obnovu varhan. Uvažujeme o uspořádání akce s pracovním názvem „rozloučení

s nástrojem“. Představa je taková, že bychom pozvali organologa Arcibiskupství pražského, pana Štěpána Svobodu, který by zájemce seznámil se současným stavem varhan a koncepcí jejich rekonstrukce. Snad se podaří a pandemie dovolí.

Ve čtvrtek 15. dubna byl učiněn také další krůček ve výběrovém řízení na restaurování mobiliáře. Uchazeči měli možnost tzv. „prohlídky místa plnění“. Bylo třeba všechny dotyčné předměty připravit tak, aby si je zájemci mohli prohlédnout. Část byla vystavena v sále fary, zbývající potom v kostele.

Petr Čech

Kalendář akcí v květnu 2021

Májové pobožnosti v Kolíně se konají vždy po mši svaté. Slavnostně vždy v úterý v 18:30 u sv. Bartoloměje a v neděli po ranní mši svaté, která začíná v 8:00 u sv. Bartoloměje.

Májové pobožnosti u kapliček v Bohouňovicích a Bořeticích (Červené Pečky):

Bohouňovice – sobota 1. května a 15. května. Začátek v 18:30 hod.

Bořetice – sobota 8. května a 22. května. Začátek v 18:30 hod.

Sobota 8. květen v mše svaté v 14:30 v Zibohlavech a v 15:30 v Lošanech.

Sobota 22. květen – mše svatá v 15:00 v Ovčárech.

Sobota 29. květen – Vigilie Seslání Ducha Svatého – mše svatá v 18:00 u sv. Bartoloměje.

Další akce

4. červenec 2019 – Pouť kolínské farnosti na Sázavu na svátek sv. Prokopa. Mše svatá začíná v 8:30.

Své příspěvky do farního časopisu zasílejte do **21. května 2021**.

Noc kostelů bude v pátek **28. května 2021**.

Farní pobyt na horách v obci Terchová na Slovensku

V termínu 9. – 15. 8. 2021 organizuje naše farnost „sportovně-duchovní“ pobyt v Domě sv. Josefa v obci Terchová na Slovensku. Cena ubytování je 8,5 euro/noc pro dospělé, děti do 12 let v přítomnosti rodičů platí polovinu. Děti do 3 let bez nároku na lůžko neplatí nic. Zajištěno bude vaření formou polopenze, cena bude upřesněna podle počtu zájemců o pobyt.

Terchová leží asi 25 kilometru východně od Žiliny. Je turistickým centrem Malé Fatry a skýtá tak mnoho krásných míst, kam se vypravit.

Dům sv. Josefa je ve správě Farnosti Terchová. Nabízí ubytování ve 2lůžkových, 4lůžkových, 5lůžkových a 7lůžkových pokojích. Kapacita ubytování činí 45 lůžek. Sociální zařízení jsou společná, umístěná na chodbách. K dispozici je kaple, plně vybavená kuchyně. Doprava bude realizována vlastními silami.

V případě nepříznivé epidemiologické situace se pobyt odkládá. Zájemci necht' se hlásí do 30. 6. 2021 na e-mail: tomas.pavela@gmail.com, nebo na tel.: 737 129 378.

Zpráva z charity

Poděkování za postní sbírku

Milé čtenářky, milí čtenáři,

v uplynulém postním období se uskutečnila ve spolupráci Římskokatolické farnosti a Farní charity dlouhodobá sbírka potravin a drogerie na podporu osob a rodin v nouzi. V průběhu několika měsíců se prostřednictvím farnosti podařilo odhadem získat zhruba 300 kilogramů materiálu, což velmi pomohlo překlenout zimní a začátek jarní doby, po kterou byla dostupnost potravin z jiných zdrojů velmi omezená. Veškerá tato pomoc se soustřeďuje v našem Centru Kohoutek (Kutnohorská 21), kde je veden charitní šatník se skladem potravinové pomoci. Obecně, přerozdělení materiálu směrem k potřebným probíhá v rámci dlouhodobé spolupráce s odborem sociálních věcí a zdravotnictví, kde je posouzena sociální situace, poskytnuto poradenství a případně vydána poukázka na konkrétní materiál. Tím je zamezeno zneužití pomoci a zboží je vydáno na míru potřebám rodin i jednotlivců. Plánujeme také vznik reportáže, abyste měli představu, jak konkrétně pomoc probíhá.

Sbírka také zahrnovala příspěvky rodin a dětí do postních kasiček, výtěžek 21 938 Kč jsem s radostí převzal od pana faráře Jána Halamy. Výtěžek nám velmi pomůže v rámci provozních nákladů, na nákup nedostatkového zboží pro klienty (např. nyní aktuální šampony proti vším), či k budoucímu nákupu automobilu. Také bychom chtěli udělat pěknou osadbu na zahradě Komunitního centra včetně živého plotu.

Milí přátelé, rád bych vám jménem Farní charity Kolín poděkoval za poskytnuté dary a přízeň, kterou Farní charitě věnujete. Děkujeme.

Petr Zavřel

Příběhy veltrubské farnosti

Pater Karel Šimek

Od začátku roku **1974** musel P. Šimek opět převzít farnost v Sánech, protože další vládní nařízení zakázalo kněžím v důchodu sloužit veřejné bohoslužby. Povětrnostní podmínky se podepsaly na stavu krytiny kostela ve Veltrubech. Podařilo se sehnat náhradní tašky a střecha lodi kostela musela být částečně přelátována, celá přeložena a střecha věže opravena. Opět vše z darů věřících. Až po několika měsících něco málo proplatila pojišťovna a ONV.

Pro přijetí svátosti biřmování si biřmovanci v letošním roce dojezí do chrámu sv. Víta do Prahy. V srpnu jsem opustil Slavníkovce, protože se již nescházeli k pravidelným zkouškám.

S pomocí některých členů skupiny Exodus a kolínské mládeže v průběhu dalšího roku ještě několikrát zpívali, ale potom skončili. Mezitím jsem začal pracovat s novou skupinou dětí z Kutné Hory a s nimi jsem činnost Slavníkovců obnovil.

Svátost biřmování přijalo 15 dětí z Veltrub a Velkého Oseka a 5 dětí ze Sán. Na výuku nábožensví bylo přihlášeno pouze 5 dětí ve Velkém Oseku. Ve Veltrubech se náboženství již nevyučovalo a pokračoval zde úbytek věřících.

V dubnu **1975** P. Šimek spadl při práci v kostele ve Veltrubech z pracovních schůdků na dlažbu na kolena, a měl přetržené šlachy a posunutě obě česky. Od 12. dubna do 16. května měl obě nohy v sádře a potom následovala rehabilitace. V nemocnici P. Šimek napočítal 133 návštěv. Od 1. května odešel P. Klouda ze zdravotních důvodů do důchodu a farnost Ovčáry byla přidělena P. Šimkovi. Podařilo se však přesvědčit církevního tajemníka a P. Drábek přerušil důchod, byl jmenován administrátorem v Sánech a opět zastupoval P. Šimka až do jeho uzdravení. Několik dnů před tímto úrazem začala přeložka krytiny na kostele ve Velkém Oseku. Nastalý problém vyřešil bývalý člen farní rady pan Kahle, který začal opravu organizovat a prováděl i administrativní úkony. Potřebné dokumenty potom vozil do nemocnice, kde je P. Šimek podepisoval. Další část této akce pokračovala od 18. července, což byl den, kdy byl P. Šimek uschopněn. Práce dál organizoval pan Kahle. Sehnal partu dobrovolníků, ve které bylo 13 mužů a 17 žen.

Obložili strop, provedli úpravy mobiliáře, obnovili elektroinstalaci, obložili sokl v presbytáři, vymalovali kostel, a provedli další drobné opravy a nátěry. Po 775 hodinách brigádnických prací bylo hotovo a zbývalo pouze uklidit a ozdobit kostel. Hodiny úklidu již nikdo nepočítal. Všechny tyto práce provedli místní farníci zdarma, náklady na materiál byly vtěsnány do sumy 24 567 Kč a vše bylo zapláceno ze sbírek a darů věřících. Děkan kolegiální fakulty na Pražském Hradě ze svých prostředků uhradil sochu sv. Vojtěcha, kterou vytvořil sochař Jan Florian a která je umístěna na postranním oltáři v kostele ve Velkém Oseku. Nakonec brigádníci opravili prostranství před kostelem.

Hodnota prací na interiéru kostela byla odhadnuta na 180 000 Kč. 14. 9., při slavnostní mši, posvětil sochu biskup Fr. Tomášek. Popisované události neušly pozornosti místních komunistů a státních orgánů. Velice zvýšili nátlak na rodiny, jejichž členové se angažovali, navštěvovali je doma, nejenže je přesvědčovali, ale dost i vyhrožovali. Vytvořili atmosféru obav a strachu. Rodiče byli upozorňováni, že pokud oni, nebo jejich děti budou viděni jak jdou do kostela, nedostanou se na žádnou školu. Došlo to tak daleko, že byla i „tolerována“ šikana některých dětí. Do této socialistické akce se bohužel zapojila i místní základní škola. Doba se v podstatě vrátila na začátek 60. let. Děti z náboženství i kostela prakticky vymizely a mnozí jejich rodiče také. Někteří začali dojíždět na bohoslužby do Libice, nebo do Poděbrad, někteří nátlak vydrželi, někteří ne. Chrámové sbory se však prozatím udržely. Nedělní bohoslužby ve Veltrubech se v adventní době z důvodu zhoršeného zdravotního stavu P. Šimka konaly v kapli na faře. V následujících zimních obdobích se tak stávalo čím dál častěji.

Josef Sixta

Štěstí očima dítěte

Po rodinné oslavě odcházeli babička s dědečkem domů. Dcerka stála u okna a s rozzářenýma očima povídá: „Mami, naše babička je tak šťastná. Tatínek se dobře oženil a má tři děti. Babička má dědečka a velkou zahradu. My máme babičku a babička má nás.“

Lenka Trpišovská

Kostel Nejsvětější Trojice

Lunety – úvodní kapitola

Luneta – je plocha stěny s vodorovnou základnou a půlkruhovým stlačeným obloukem vyplněná malbou a umístěná ve výseči klenby. V kostele Nejsvětější Trojice je celkem šest lunet, tři lunety jsou na západní straně, tři na východní straně. Námětem všech lunet je zobrazení výhradně českých světců, těch nejznámějších.

František Urban

Lunety v kostele Nejsvětější Trojice jsou dílem pražského malíře Františka Urbana. František Urban se věnoval hlavně náboženským tématům, malbě a návrhům vitráží, které realizovaly speciální dílny. Proslulý je soubor Urbanových vitráží v chrámu sv. Barbory v Kutné Hoře a vitráže v chrámu sv. Bartoloměje v Kolíně a v řadě českých měst. Většinu jeho prací tvořily církevní zakázky pro výzdobu chrámů. Urbanova tvorba vrcholí na začátku 20. století. Výraznými znaky Urbanovy malby je plošnost, mírná barevnost a ve vitrážích rostlinné prvky – listy a květy. Jsou to prvky secesního umění. Prvá luneta je věnovaná sv. Vojtěchovi. Doba Vojtěchova – konec 10. století je doba velkých změn a konfliktů.

Poměry v době působení sv. Vojtěcha

Řád benediktinů usiluje o výrazné změny v církvi a ve společnosti, rodí se a šíří clunijské hnutí nazývané podle jeho centra benediktinského kláštera v Cluny ve Francii. Jeho cílem je prohloubení duchovního života a osvobození církevního života ze světských pout. To je doba působení sv. Vojtěcha. Dosud nebylo závazného celibátu pro kněžstvo, které nežilo podle Vojtěchových představ. Vojtěchovo usilování podporovala jen malá hrstka věrných, především Vojtěchův bratr Radim. Vojtěch důsledně vystupuje proti ženatým kněžím, kteří „Vojtěcha biskupa nenáviděli nespravedlivou nenávisí a podněcovali proti němu velmože“. Ve značné míře přežívaly pohanské tradice, mnohoženství, prodej křesťanských zajatců do otroctví, kněžská manželství. Vojtěch hledá řešení. To všechno bylo příliš velké břemeno...

...Vojtěch s Radimem odcházejí z české země, vstupují v Římě do kláštera. Radim zde přijal řeholní jméno Gaudentius. Vojtěch s Radimem

se vrací do Prahy, Vojtěch společně s Boleslavem II. zakládá 14. ledna 993 v Břevnově první mužský benediktinský klášter u nás. Známe je benediktinské heslo „Ora et labora, modli se a pracuj.“ Brzy však následovalo další zklamání. Roku 995 jsou vyvražděni Slavníkovci na hradišti Libice. Vojtěch je Slavníkovec. Hradiště Libice je zapáleno, zničeno.

Vojtěch a Radim odcházejí šířit křesťanství pohanským Prusům na severu. Zde Vojtěch zemřel mučednickou smrtí 23. dubna 997. Jeho tělo vykoupil kníže Boleslav Chrabrý stejnou váhou zlata a dal pohřbit v chrámu Panny Marie v Hnězdně.

A Radim? Roku 999 Radima papež vysvětil na „arcibiskupa sv. Vojtěcha“. Když císař Ota III. putoval k hrobu světce do Hnězda roku 1000, bylo zde založeno arcibiskupství, arcibiskupem se stal Radim. Císař Ota III. začal stavět v řadě míst chrámy zasvěcené sv. Vojtěchovi. Papež Silvestr II. byl horlivým ctitelem nového mučedníka Vojtěcha, začíná kult sv. Vojtěcha.

České země a kult sv. Vojtěcha

Český kníže Břetislav s pražským biskupem Šebířem 1039 podnikli vojenskou výpravu do Hnězda. Při „vyzdvižení“ ostatků Vojtěchových, Radimových a svatých pěti bratří slavnostně zavázali české bojovníky k přijetí zásad sv. Vojtěcha. Tato akce byla označena termínem TRANSLACE-PŘENESENÍ. Tato vojenská výprava byla spojena s vykoupením zlatého chámového pokladu. Kronikář Kosmas podrobně uvádí, co bylo uloupeno... a závěrem píše: „přes sto vozů převážilo obrovské zvony a všechny poklady Polska, za nimi se ubíral nesčíslný zástup urozených mužů, kteří měli ruce spoutány řetězy a hrdla ukována v řetězy.“ Zpráva o tom byla podána papeži do Říma, byly navrhovány přísné tresty: knížeti Břetislavovi tři léta vyhnanství a zbavení všeho důstojenství, biskup Šebíř má být sesazen a až do konce života držen v klášteře, někteří navrhují, aby oba dva byli postiženi klatbou. Ale přišlo do Říma i české poselstvo hájit knížete Břetislava a biskupa Šebíře. Jak to dopadlo? Koho to zajímá – ať si přečte sedmou kapitolu knihy Kroniky Kosmovy.

Závěrem: uctívání sv. Vojtěcha v našich zemích je doloženo už v roce 1060 při zakládání nové basiliky s názvem „sv. Víta, Václava a Vojtěcha“. A krátce poté i mince nesou postavu sv. Vojtěcha po boku sv. Václava. Propagátorem svatovojtěšské úcty je i kronikář Kosmas. Celé 12. století

je stoletím rostoucí úcty obou světců – Vojtěcha a Radima. Sv. Vojtěch je druhým zemským patronem.

V roce 2018 – kdy ostatky kardinála Berana byly ze svatopetrského chrámu v Římě slavnostně přeneseny do pražské katedrály, byl sv. Vojtěchu a jeho věrnému průvodci Radimovi v katedrále odhalen nádherný bronzový pomník.

*Autor textu: Josef Dušek
Autor fotografie: Anička Guthrie, Člověk a víra*

Okénko do DKŠŠ

Studenti druhých ročníků střední školy se začínají připravovat na závěrečné zkoušky. Ty se skládají z části praktické – pečovatelská činnost přímo u lůžka klienta a příprava pokrmů podle zadání, a z části teoretické. Obvyklá nervozita je letos asi vystupňována na maximum, díky všem výzvám, kterým studenti v tomto školním roce museli čelit. Své pocity a plány popsala jedna z nich. Držme jim palce!

„Jmenuji se Sára a jsem studentkou dvouleté katolické střední školy obor pečovatelské služby. Tato škola mi dala hodně do života a ukázala, co bych jednou mohla dělat. Tento rok dělám závěrečné zkoušky a od září chci nastoupit jako pečovatelka. Samozřejmě se chci vzdělávat a posouvat dále protože mě to opravdu baví a tato práce má smysl.“

Zápis z 11. jednání farní pastorační rady Římskokatolické farnosti Kolín **Volební období 2018-2023**

Název	11. jednání farní pastorační rady
Datum	19. 4. 2021, 19:00–20:30 hod
Místo	Farní komunitní centrum, Brandlova ul. 25
Přítomní	Ján Halama, Georges Makonzo Mondo, Jaroslav Batóg, Karel Sova, Zdeněk Líbal ml., Zdeněk Líbal st., Ivana Erbenová, Libuše Kubíčková, Filip Dvořák, Tomáš Těmín, Kateřina Tesařová
Omluvení	zástupce Farní charity
Přizvaní hosté	Iveta Anderlová
Přílohy zápisu	0

Zahájení, úvod

Předseda pastorační rady otec Ján Halama přivítal všechny přítomné členy na přesunutém setkání, původní termín 22. 3. nemohl být uskutečněn z důvodu karantény. PR se sešla v počtu 11 členů. Zatím nebyl určen zástupce Farní charity v PR, nový ředitel pan Petr Zavřel musí zástupce teprve jmenovat. Dále otec Ján informoval o zahájení stavby projektu Svatý Bartoloměj, obnova kolínského gotického skvostu, celkové náklady na projekt činí cca 61 miliónů Kč, dotace IROP pokryje téměř 58 miliónů Kč. Celý projekt bude dokončen do 30. 9. 2023.

Program jednání byl schválen bez připomínek.

BODY PROGRAMU

1. Komunikační kanály farnosti – web, Facebook, konferenční místnost, přihlašovací systém

(farní agenda) – co je nové?

Web: nyní se pracuje na technických věcech, zejména plnění textů.

Fotografie: bude třeba připravit (vybrat) širokoúhlé fotografie dokumentující farní komunitu, konané akce atd. Jsou připraveny podmínky pro streamování bohoslužeb na YouTube. Doporučení zařadit kolínské přenosy do přehledu online vysílaných katolických bohoslužeb www.mseonline.cz. Na webových stránkách farnosti byla spuštěna konferenční místnost, ve 20.00 se zde modlí růženec, místnost lze ale využít i k jiným aktivitám a pro další společenství, zatím funguje bez problémů. Funguje nový systém Agenda farnosti – zatím využíván jako systém přihlašování na bohoslužby, ze systému lze posílat i hromadné informační e-maily. K hromadným rozesílkám lze využít i systém MailChimp. Je téměř připravena virtuální prohlídka chrámu sv. Bartoloměje, vznikla v souladu s připravovanou počítačovou hrou o Janu Žižkovi, která vzniká i na základě natáčení v Kolíně, bude prezentováno na stránkách farnosti. Uvažujeme o dotykovém panelu, který by byl pro návštěvníky chrámu umístěn u nové železné mříže pod kůrem, zde mohou být k dispozici videa, virtuální prohlídka, komentáře atd. O rekonstrukci chrámu vznikne film, režie Vít Hájek.

2. Spolupráce s Farní charitou – úspěšný postní projekt – postní kasička a postní sbírka Spolupráce se úspěšně rozvíjí, výnos z postních kasiček

činil 21 939 Kč, dále bylo farní charitě předáno cca 300 kg potravin a zboží. Farní charita je již přestěhovaná v prostorách v Kutnohorské ulici Komunitní centrum na Zálabí – jakmile bude možné, bude připraveno požehnání a den otevřených dveří, centrum pronajímá prostory klubu seniorů i pro jiné účely

3. Nabídka odkoupení pozemků. Vyjádření farní rady.

Ekonomická rada farnosti podnikla exkurzi za účelem obhlédnutí stavu farních hospodářských budov (zejména Nebovidy a Starý Kolín). Byla učiněna nabídka na odkup dvou pozemků patřících farnosti

- a) p. Bína z Velimi požádal o odkup části pozemku ve Velimi (0,42 ha)
- b) společnost KDP Development Group stavební pozemek bez sítí, Nová Ves (cca 2 ha)

Ekonomická rada doporučila v obou případech záměr prodeje. Farnost může z výnosu z prodeje investovat do oprav fary v Nebovidech a Lošanech (zde jsou již připraveny projekty), dále topení a elektroinstalace v kostele Nejsvětější Trojice v Kolíně, dále vrácení půjčky arcibiskupství. Opravené fary se pronajímají.

Návrh farní rady:

- a) prodej pozemků ve Velimi odložit na později, neřešit jednotlivě, ale jako celek, rozparcelovat, zpracovat geometrický plán a poté nabídnout zájemcům
- b) zahájit jednání o prodeji pozemku v Nové Vsi za nejvyšší možnou cenu.

Hlasování:

Farní pastorační rada neschvaluje návrh na prodej pozemku ve Velimi, doporučuje zpracovat geometrický plán a prodej připravit na pozdější dobu. Farní pastorační rada schvaluje zahájení jednání ohledně prodeje pozemku v Nové Vsi.

PRO 9 PROTI 1 ZDRŽEL SE 1

Pastorační rada neschválila záměr prodeje pozemku ve Velimi. Pastorační rada schválila zahájení jednání o prodeji pozemku v Nové Vsi.

4. Kalendář akcí farnosti – plánované akce na léto 2021

- Noc kostelů 28. 5. 2021
- Letní pobyt na horách v Terchové 9.–15. 8. 2021
- Letní farní tábor pro děti v Zásmukách 16.–21. 8. 2021
- Posvícení u sv. Bartoloměje a účelová sbírka na opravu varhan 29. 8. 2021

5. Další témata a diskuze

Z. Líbal st. o potřebě lednice ve farním komunitním centru pro případné občerstvení na pořádané akce. Parking pro invalidy v době bohoslužeb před kostelem sv. Bartoloměje – doporučena byla domluva přímo s městskou policií.

Termín nejbližší PR

PR se usnesla na termínu 21. 6. 2021

Místo bude upřesněno

Přílohy zápisu: nejsou

Zápis vypracovala: K. Tesařová, sekretariát PR Zápis schválil: J. Halama, předseda PR

Dne: 23. 4. 2021

Bartoloměj – farní časopis. Vydává Římskokatolická farnost Kolín, Brandlova 25, Kolín.
Redakční rada: Josef Dušek, P. Ján Halama, Katarína Jarošová, Tomáš Pavela, Dominik Spudil, Tomáš Těmín.

P. Ján Halama: tel.: 604 294 247, e-mail: farnost-kolin@volny.cz.

• e-mail: farninoviny.kolin@gmail.com, • web: www.farnostkolin.cz, • FB: facebook.com/farnostkolin

číslo účtu farnosti: 3252369369/0800

variabilní symbol pro dárce: 1211638 (dle evangelia sv. Lukáše 6,38)

případně v poznámce uvést: *dar pro farnost* (nebo jiný účel)

Autoři fotografií: Aňička Guthrie, Hana Morová, Ján Halama